

NUM. 831

BARCELONA 14 DE DESEMBRE DE 1894

ANY 16

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORISTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

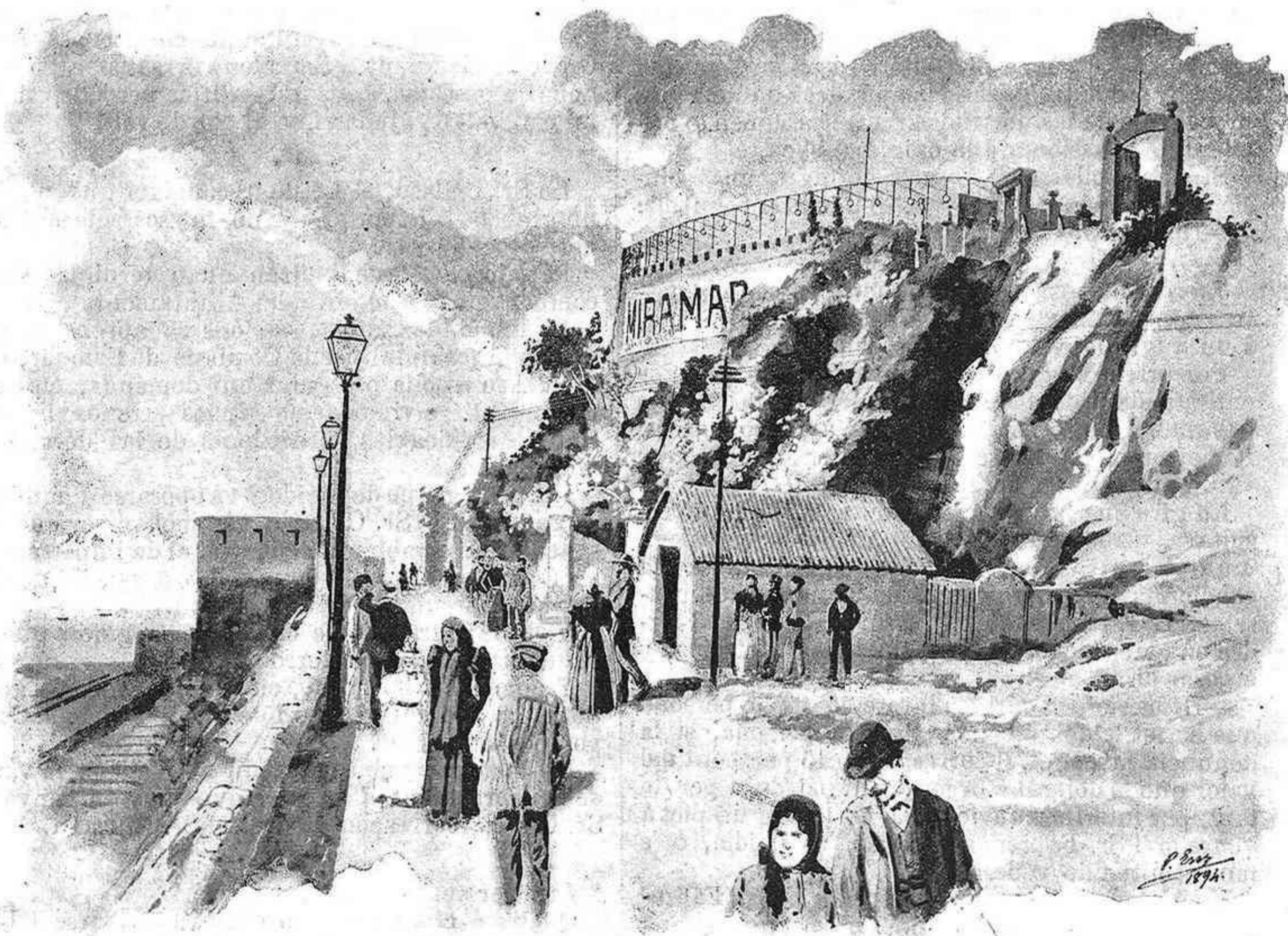
10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

BARCELONA PINTORESCA

Ja poden recorre Niza,
Biarritz, Cannes, Arcachón....

¡Vistas aixis no les té
cap mes població del mon!

BOCA-TERRÓS

Deu y una onze. ¡ONZE SENMANAS! y 'l «Diluvi» segueix callant. Lo «Diluvi» no dona explicacions respecte á la manera com ha sigut adquirida la propietat del periódich, pels seus actuals possehedors. Lo «Diluvi» no troba un accent de indignació ni de protesta que oposar als gravíssims cárrechs formulats per LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, contra l' ex-seminarista, dedicat á las herencias, contra l' ex-secretari general de «La Salvadora», y fins contra l' «Insensat», en altre temps tan bullanguero y tan perdona-vidas.

Tot Barcelona s' admira avuy de un cas tan inverossimil, tan fenomenal, tan estupendo.

Pero 'l fet té la seva explicació. Lo «Diluvi» ha caygut de mala manera: lo «Diluvi» ha caygut boca-terrós sobre la pols: y es per aixó que 'l «Diluvi» no pot dir ni una paraula.

CRÓNICA

Ja está arreglada la qüestió de las murallas: no hi haurá plet ni pagarem.

Al últim al Sr. Collaso l' han tractat d' amich, y á dir veritat no hi havia motiu pera deixar de tratarli, porque si 'l govern se reserva la facultat de nombrar de real órde 'ls alcaldes de las capitals, no pot ser de cap manera, pel gust de deixarlos á la estacada, quan se presentan qüestions que com la de la propietat de las vías públicas en terrenos procedents de las derruidas murallas, tenen lo privilegi de apassionar á la opinió pública.

Si 'l Sr. Collasso no hagués obtingut una solució satisfactoria y definitiva, se li hauria pogut dir: —Qué amigos tienes Pepito!

Ja varem consignar la senmana passada la nostra opinió respecte á la idea primitiva de confiar á un litigi judicial la solució del assumptu.

Per primera vegada 's donava 'l cas de que dos entitats desitjosas de conciliarse, acudissen als tribunals, com á medi de arribar á un bon acort. Per primera vegada se sentava 'l principi de que «litigant la gent s' entenen.»

Lo giro que pretenia imprimirse á la qüestió resultava verdaderament cómich. Barcelona alega un dret contra una Real Ordre absurda, que la condemna á satisfacer la suma de 25 milions de pessetas. L' Estat reconeix l' absurdo de la Real Ordre citada, y deixa en suspens los seus efectes, y á pesar de tot, diu:

—Hi ha de per mitj los interessos de la persona que ha fet la denuncia: á aquesta persona, si la denuncia prospera, li correspon lo 15 per cent del valor que 's dongui á la cosa denunciada.... per lo tant, per interina providencia, entaulém un plet á veure si 'l Sr. Fábregas se cansa, 's fastidia, ó 's mor al últim de vellesa.

Y ab aixó tenim que per respecte al Sr. Fábregas, autor de la denuncia de una ocultació, que no era tal ocultació, desde 'l moment que 's tractava de una cosa tan pública com alguns carrers oberts al trànsit; per respecte, per por á aqueix se-

nyor Fábregas, dos entitats tan respectables com l' Estat y l' Ajuntament de Barcelona se haurian posat á seguir un simulacro de plet.... un litigi de per riure, ab lo seu corresponent valor entés entre las dos parts.

Hauria succehit ab aixó un cas semblant al del Sr. Girona, ab la famosa Plassa de Catalunya, que havent comprat drets de uns y altres, segons diuen se troba avuy que litiga contra si mateix; si bé al Sr. Girona se li pot aplicar sempre la frase aquella tan sabuda:

—Jesuita.... ¿y se ahorca? Su cuenta le tendrá.

Ab la proposició presentada á las Corts, aplicant al cas de las murallas de Barcelona los beneficis de la ley de juny de 1869, que concedeix á las poblacions sense gravámen los terrenos procedents de las fortificacions, destinats á vía pública, la qüestió queda definitivament resolta.

Ni Barcelona té de satisfier un quarto pels terrenos de uns carrers que ab tota justicia ja eran seus, dat que las murallas qui vá construirles si-gué la ciutat; ni tampoch l' Estat té de tornar lo valor dels solars que vá anarse venent, embutxant algunas millonadas.

Estat y Ajuntament diuen:—Lo que haja sigut haja sigut, y en paus.

—Pero y 'l Sr. Fábregas?

—Bah! Seria bonich que goberns com els que avuy s' usan á Espanya, que no tenen cap reparo, moltes vegadas, en afrontar l' oposició del país en massa, se preocupessin de lo que puga dir ó de lo que puga fer lo Sr. Fábregas.

Crech que aquest senyor, se contentarà exclamant:—Una ganga menos!

Y considerant la facilitat ab que vá lograr que s' instruhiis aquell lleoni y desconsiderat expedient que doná per resultat la monstruosa Real Ordre condemnant á Barcelona á satisfacer 25 milions de pessetas, pensarà:—Pitjor per ells, si no m' han volgut ajudar fins al cap de vall!

Lo Sr. Collaso, s' ha de reconeixer que ha fet un gran bé á la ciutat, y no li escassejaré los nostres aplausos.

Pero jo no sé que li dirán quan torni los seus companys de la majoria del Ajuntament.

En una de las últimas sessions vá aprobarse un dictámen formulat per la Comissió de Foment, en lo qual se resolia presentar una demanda, entaular un plet, reivindicar no sols los terrenos viables, sino 'ls edificables, procedents de las derruidas murallas.

Un petit grup de regidors vá oposarse á aquesta pretensió. Lo Sr. Ciurana vá abogar per que no s' acudís á semblant medi, y si al de impetrar de las Corts la aprobació de una ley especial que resolués l' assumptu definitivament.

Y 'l Sr. Ciurana y 'ls cinch ó sis regidors que 'l secundaren siguieren derrotats.

Y no obstant l' arcalde, en las sévases últimas gestions, ha adoptat lo criteri de la minoria de la Corporació municipal.

De manera, que á procedir ab justicia, la vara de primer tinent d' arcalde que avuy empunya 'l Sr. Griera, correspon de dret al Sr. Ciurana.

Ara per acabar una observació.

Quatre ó cinch anys enrera vá derribarse 'l baluard de las Pussas, pera obrir per aquell costat la Granvia del Marqués del Duero. La ciutat vá pagar per aquells terrenos, una suma considerable.

Acaba de sortir l' Almanach de La Esquella de la Torratxa.

A LA CASA DE LA VILA

L' adalit del Ajuntament.

Aquells terrenos procedien de una fortificació, estavan destinats á via pública, y per consegüent, entravan de plé, en lo determinat per la lley de juny de 1869.

Ara bé: ¿se 'ns tornarán los quartos satisfets indeudament, per l' indemnisió de aquell tres de via pública?

Sr. Collaso: fassas càrrec si es servit, de aquesta pregunta, y vegi si hi ha medi de que de lo molt que l' Estat se 'ns ha fet séu, ens pot tornar alguna cosa.

Un periódich conta un cas judicial que se suposa ocorregut en una ciutat de Alemanya.

Hi havia una noya, anomenémala Margarida, ja

que allá casi totas se 'n diuhen: era jove, guapa y pobre. Per viure y mantenir á la seva vellera mare havia de traballar com una desesperada y encare aixís, moltes vegadas no 'n tenia prou pera satisfacer necessitats més precises. Si hagués tingut un miler de *marks*, qué bé se l' haurian campada!.... Haurian posat un petit establiment.... y haurian sigut felissas.

Un jove, anomenemlo Guillém, *amateur* de las noyas macas, va saber no sé com, lo que passava pel magí de aquella nena, y va atrevirse á ferli la següent proposició.

—Jo li donaré 'ls mil marks; pero ab una condició: te de deixarse fer tres petonets.

La noya al principi 's resistí... Pero passà la primera nit desvetllada, y l' altre nit també... Son tan bonichs los diners... y 'ls petóns, al cap-de-vall son tan poca cosa... Res, que al últim va decidirse.

Y presentá al jove sas xamosas galtas, may tan hermosas com en aquells instants en que l' rubor las enriquia ab lo més rich color de grana, y l'jove golafre las hi besá dos vegadas.

La nena esperava 'l tercer petó; pero l'jove va dirli:

—Ja estás llesta.

Y després pretenia que havent tractat que 'ls petóns foran tres, y no havent sigut mes que dos, no devia donarli un quarto.

—¿Y, donchs, tonta? ¿qué 't figuravas?

La noya va portar l' assumpto als tribunals de justicia. Se veié la causa, davant de una concurrencia extraordinaria. Se alegá y 's discutí llargament lo pró y la contra de la qüestió. Se invocà lo que reclamava 'l dret estricto y lo qu' exigia la justicia.

Quan l' interés del auditori era més gran, y més divididas estavan las opiniós, lo jutje resolgué l' conflicte, alsantse del silló, anantse'n á trobar á la noya y fentli un petó de aquells, que fins los homes de toga se 'n llepan els bigotis.

Y punt y seguit pronunciá la sentència:

«Haventse cumpliert las condicions del contracte, ja que la noya ha rebut los tres petóns estipulats, se condenna á Guillém, á abonarli los mil duros promesos.»

Y després afegia:— Y encare dongui gracies si no l' obligo á pagar una indemnisió per la molestia que jo m' hi prés en tenir que ferli l' últim petó.

Un aplauso general va ressonar en la sala.

Si tots los plets que 's veuen en los tribunals siguessen per aquest istil ¡quín gust donaría ser jutje!

P. DEL O.

POESIA Y PROSA

¡Quin tipo!

L' hi vista per carambola
anava mudada, sola:
jab un ayre mes gracios
y un mirar mes de tabola
y un cos mes recapritxós!

Semblava una bayadera
jun angelet disfressat!
una figura encisera
d' aquellas qu' en Masriera
ó en Cusi tan bé han pintat.

Niu de perlas las dentetas:
enguantadas las manetas,

L' Almanach de la Esquella de la Torratxa ja ha sortit.

xicas, com novells moixons:
ulls lo mateix que sagetas
peus talment com dos pinyons.

Sabatas enxaroladas:
mitjas negras satinadas,
molt cossadet lo vestit:
raigs de llum per arrecadas
¡un sol per agulla al pit!

Xich vano y prima sombrilla
y una preciosa soguilla....
Feta un vimet gallejant
y à cops, ab gracia, ensenyant
dos dits d' una pantorrilla:

y ab llum de nit que relléu
dona, ajudant al acopi
dels conjunts del cos. |contéu
del modo que clava l' opí
tal brillo y tal bé de Deu!

¡Fantàstich papelló d' or
ornat de brillants per galas!

Alegoria de amor:
idéat somni: rumor
de besos y batre de alas.

Ficsa à n' ella la mirada
jo seguia al seu detrás,
quan veig que una dona, ayrada,
ab guinyapos mal girbada
de cop li deiura 'l pas,

armantli una algarabia,
d' insults, termes y rahons,

puig cobràseli volia....
||quatre lliuras de sigrons
que feya un any li devia!!

ANTONET DEL CORRAL.

A LA FIRA DE SANTA LLUCIA

—Veyám, mestressa, si 'ns entendré. ¿Quànt val aquesta casa?

—Aquesta de suro ab balcó y dugas finestras?....
Sis rals.

—¡Anda!... Per aquest preu deu anarhi 'l terreno
y tot.

—¡Oh! Repárla... ¡Ja 's coneix que no se l' ha
mirada bé!...

—No gayre: com que no hi haig de viure. Es-
colti: ¿com es que no hi ha cap arbre?

—May n' hi posém: aixó dels arbres enlletjeixen
massa l' edifici.

—Pensa ben bé al revés del nostre Ajuntament,
que 'n planta per tot.

—¡Oh! L' Ajuntament no ha de pagarlos y no
saltres si. Mírissela; veji si n' ha vist may cap de
casa com aquesta.

—¡Prou! De més bonicas y tot.

—¿Ahont?....

—A la Rambla y al passeig de Gracia.

—¡Ah, bé! ¡Aquellas!.... Aquellas pagan contri-
bució, consúms y cédula personal.... y de vegades l'
amo no pot cobrá 'ls lloguers. Ab aquesta no tin-

LAS PESSAS FALSAS

—Ep, mestre; aquestas monedas no passan.
—¡Fugil! Lo que no passa son aquests cigarros.

—Filla meva, si no té altras monedas per pagar
la missa, no li diré pas. Alçel tampoch las volen...

drá may cap disgust ni s' haurá de barallar ab los inquilinos. Ab sis rals té casa per tota la vida.

—¿Qu'está assegurada d' incendis?

—Mentre no l' acosti al foch, si....

—¿No paga cens ni está *afectada* per cap carga?

—¡Ay, fill!.... L' *afectada* soch jo. ¡Ja 's coneix qu' està de broma!

—¡Oh! Es que la compra d' una casa no 's pot fer massa à la lleugera.... Vaja, rebáixim alguna cosa, y me la quedo.

—¡Home! Prengui aquesta que no més té una finestra, y li donaré per quatre rals.

—No m' agrada: ab una finestra sola, las habitacions han de quedar foscas.

—Aixó ray: per xó la llogará del mateix modo.

—Posémbla à cinch rals y no 'n parlém més?

—Vaja, perque no digui....

—¿Que no té galls vosté?

—N' hem fet uns quants, pero encare no 'ls temim cuysts.

—Es que jo 'ls voldria crusos. ¡Vaya un goig faria la virám cuyata davant de la casa!....

—¡Que 'n té de ganas d' enrahonar! Tingui, tingui l' edifici. Si vol bestias, en aquesta taula d' aquí al costat n' hi trobará un bon surtit.

—¡Es veritat!.... No me 'n adonava.... ¡Mestressa!

—¿Qué se li ofereix?

—¿Cóm estém de volatería?

—¿Qué vol dir? ¿galls?.... Veji: aquí 'n té de to-
tas midas y colors.

—¡Ay, ay! ¿Cóm es que las plomas d' aquests son verdas?

—Es porque la guineu no las pugui haver.

—¡Oh! ¡Y quín béch més extrany!

—Fan com el *loro de Veracruz*, que
tenia las plumas verdes
y el pico de otro color....

—¡Hola! ¿També sab romansos? Ja 'm sembla que farém carrera.

—Bueno: ¿qué vol?

—Galls.

—Aqui 'n té.

—¿Y gallinas?

—Serveixen los mateixos.

—¿Es dir que son animals d' *ambos sexos*? Ja te-
nen més mérit.... ¿Cóm s' ho arreglan per fer ous?

—¡Ah! Aquesta classe de virám no 'n fa: 'ls com-
pra fets.

—Nada, nada; m' agrada 'l género. ¿Quànt valen?

—Cinch céntims la pessa.

—Es dir, cinch céntims cada gall....

—O cada gallina: no miro prim.

—Escolti: ¿sab que no 'm sembla gayre regular aixó de que tinguin las camas de fil-ferro?

—¡Y donchs! ¿De qué vol que las tinguin per cinch céntims? ¿de pedra picada?

—Bé, bueno; no s' enfadi per xó. A veure, po-
sémne un davant de la casa, quin efecte hi fa.

—Molt bonich, miri: sembla que tota la vida haji estat en aquest galliner.

—¡Ep, senyora! Poch à poch: aixó no es cap ga-
lliner; es una casa de cinch rals.

—Tant se val: lo *certos* es que sembla feta à la
mida de la bestia.... Passa justa per la porta.

—¡Oy, té rahó!.... ¿Cóm ho faré, donchs, si com-
pro alguna figura? Veyám, allàguim aquell pagés.

—¡Ey! Li adverteixo que 'ls pajesos van més
cars que las gallinas ¿eh?....

—Ja m' ho penso: déixim probar si hi escau al
peu de la casa.

—¡Magnificament, home! Guayti: dos galls à la
esquerra, un al mitj y 'l pajés à la dreta miran-
sels.

LAS PESEAS FALSAS

—Teniu, una pessa que ningú la vol. Potser vos la podréu fer passar.

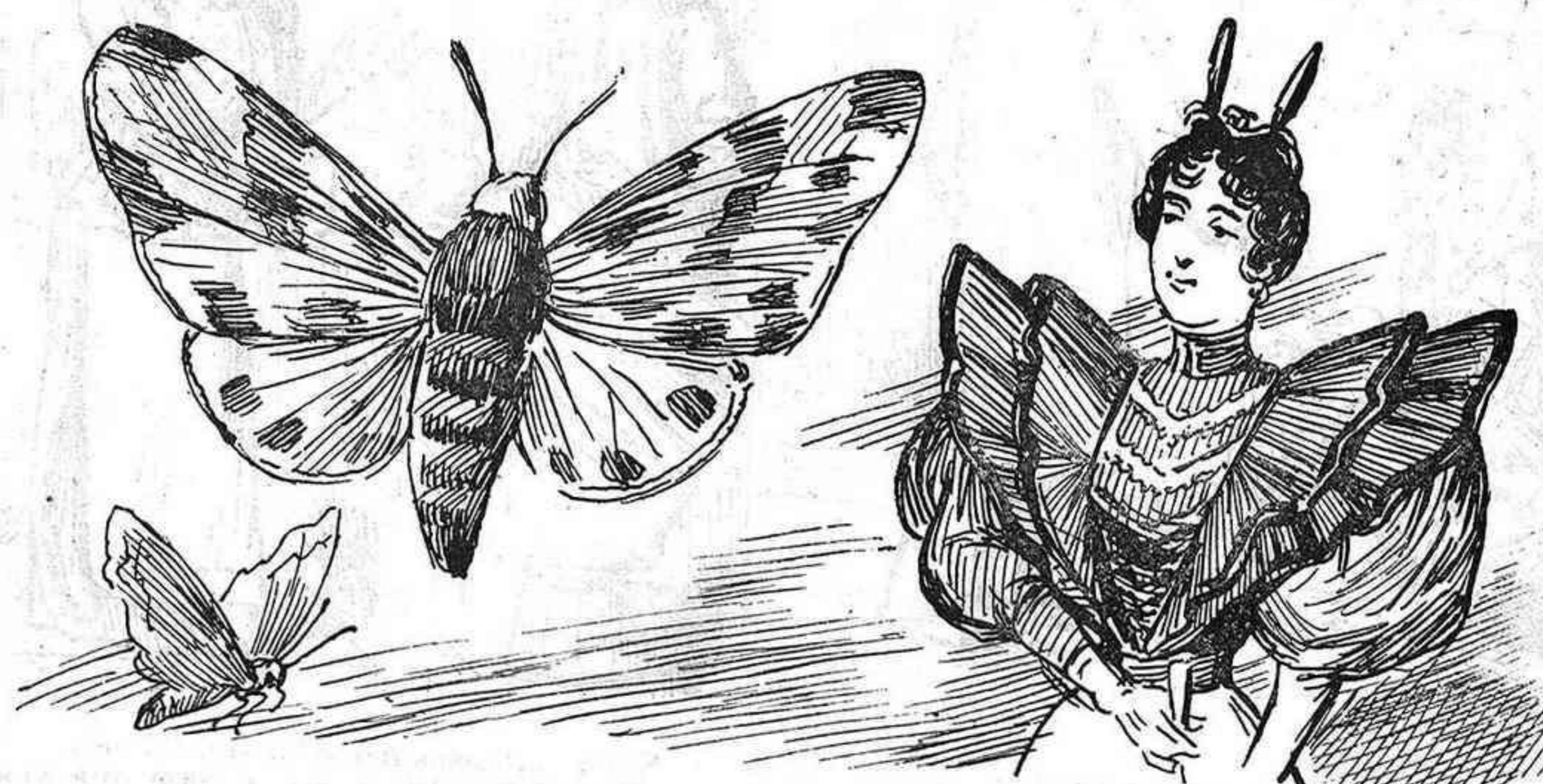
—Noya, aquestas monedes son falsas....

—¡Y qué! També es fals lo café que vosté 'm
ven, y jo bé me 'l quedo.

MODAS Y SEMBLANSAS

Una senyora y un frare.

Papallonas.

—Sí; mirántsels y reflexionant ahont dormirà avuy.

—¿Qué vol dir?

—¿Que no véu que aquest home no hi passa per aquesta porta?

—¡Qué té que veure!.... Que 's quedí á fora.

—¡Just! Y cometerém l' injusticia de donar abrich á las bestias y deixar la gent á l' intemperie.

—¡Vaya una extranyesa seria! A Barcelona ho estém veyent de debó, y ningú diu res. Los animals del Parque tenen unas casetas d' alló més monas, y en cambi hi ha una pila de personas de tamanyo natural que no saben ahont anar á dormir.

—¡M' ha convensut! Vingan los galls, vingan las gallinas y vinga 'l home.

—¿No vol cap dona?

—¡Ay! ¡Volquer.... volquer prou!.... N' hi ha una en aquesta parada, que de bona gana...

—Fill meu, la que vol dir, ja té amo anys há... Si per cas, haurá d' esperar qu' enviudi.

—Ja tornaré á passar, donchs, l' any que vé, per Santa Llucia!...

—Si... vaji passant cada Desembre... ¡Devgadas!...

—¿No 'm dona res de regalo, com á recort?

—Vaja: tingui... Prengui aquesta carbasseta y pénjila al portal de la casa... ó pósissela al trau de la solapa...

A. MARCH.

A UNA... ELOQUENCIA

SONET

No he lograt trobá un terme aprofitable per poguer comparar dins de ma pensa ton parlar sempitern, pel que es ofensa suposarlo tan sols commensurable.

Es ta boca manguera inagotable qu' en lloch d' aygua paraulas á dolls llensa y dins la qual se mou ab furia inmensa ta llengua com turbina formidable.

Ella es, la que anant sol molt t' acompaña puig que parla per dotze, y deu servirte per té en cas necessari á tots migranya y es ella ta rahó porque 's pot dirte que si en una qüestió has ficat la banya, no has dat lloch á ningú per contradirte.

M. R. DE LAS PLANAS.

CONFLICTE MONETARI

Bueno; ja hi som.

—No deyam que aixó de la moneda falsa de calderilla un dia ó altre ocasionaria un enredo?

Donchs ja tenim l'enredo aquí.

De repent, sense que á punt fixo se sàpiga qui ha sigut lo cap de moti, ha comensat á corre la veu de que las monedas falsas no passan.

—¿No? —ha dit tothom: —donchs ja no 'n prench cap més.

En efecte, ningú n'ha volgut pendre; pero tothom ha procurat tréures de sobre las que tenia.

Perque es lo que diuhen totas las personas de bon sentit:

—Conformes en que no circulin las monedas dolentes; pero ¿per qué 'ns hem de quedar las que actualment possehim? ¿que 'ns las hem fetas nos altres, per ventura?

—Oh! Es que aixís tothom dirá 'l mateix y no acabarém may.

—¡Prou que acabarém! Un cop haguém fet passar las pessas falsas que nosaltres tenim, que 's prohibeixi terminanment la seva circulació.... y llestos.

Una de las notas mes graciosas del actual conflicte es la disposició de la empresa del tranvia.

—S'ordena als nostres cobradors—sembla que ha dit—que no acceptin cap moneda falsa.»

Perfectament; l'ordre está molt posada á la rahó; pero hi ha una cosa: aixís com lo director del tranvia ha manat als seus dependents que no admelin la moneda falsa, ¿ja 'ls ha ensenyat á coneixre quina es falsa y quína es bona?

Perque avuy ens trobém en aquest cas: desde que s'ha dit que hi ha pessas que no son bonas, totes resultan falsas.

—Tingui—diu un comprador pagant una capsa de mistos en un kiosco: —aquí té deu céntims.

—Son falsos.

—Per qué?

—Perque son molt grochs....

—Aixís digui que ja podém llençar tots los canaris.

—Nada, no 'ls admeto: dònguimen uns altres.

—Veji aquests.

—Falsos també.

—¿Per de quin sant? A veure, ensényim'ho.

—Repari: en las bonas, don Alfonso té 'l nás més curt y 'l cabell més llarch, y mira d'un'altra manera.

—Bé: potser de la cara es falsa; pero de la creu....

—¿D'aquí? Pitjor que pitjor. Guaytis aquesta corona: sembla un mollo de fer flans. Examini 'l lleó. —Ho ha vist may que 'l lleó espanyol se frengui la quía pel clatell ab aquesta sanch freda?.... —Y las branques de llorer!.... Aixó son dugas fullas d' àpit.... —Y la torre!.... Sembla una taula d' ayqua y anis.... —Y las cadenes!.... Vaja; no sigui testarut: aquests deu céntims son falsos....

Ja tenia rahó aquell que ab un grapat de monedas dolentes á la mà, llegia las lletras que hi ha al voltant del busto:

—¡Por la gracia de Dios! —exclamava: —¡y tal! ¡poden alabarse de tenir la gracia de Dios.... y al forn no me las volen!....

Hi ha inteligents que ab un cop d' ull ja las coneixen y ab una rapidés extraordinaria van dihent:

—Falsa, bona, falsa, falsa, bona, falsa, falsa....

Altres estan mitj' hora examinant cada moneda, la fan trincar sobre fusta y sobre pedra y si no hi passan l'ayqua fort es perque aquest procediment no 'l saben.

Los optimistas creuen que aquesta tamborina da's desvaneixerá depresa y que las monedas que ara's rebutjan tornaran á circular com avants.

Pero molts altres no se 'n fían y s'apressuran á fer net de las que tenen.

Un fanfarrón se 'n alabava en veu alta:

—Jo—deya—'n tenia una pila de completament falsas, y totes las hi fet passar.—

Y seria possible, perque davant de casa seva hi ha una claveguera que té una obertura més grossa!....

MATÍAS BONAFÉ.

Acudits

Uns xicots sorprenen á un seu company mentrest está bebent ví del que á casa seva li han enviat á buscar á la taberna.

—Ja ho diré al teu pare—diu un d'ells—que quan vas á buscar ví te 'l beus.

Lo xicot:

—Que no, quan hi vaig.... quan ne torno.

JOANET CORAL.

Diálech cassat al vol:

—Es molt extrany lo que passa ab l' Antonieta: una noya que no 's fica ab ningú, y que d' ella diquin tantas cosas!....

—No te 'n extranyis, perque 'ls que la compremeten son els que 's fican ab ella.

E. SUNYÉ.

En una fonda:

Un parroquiá sort demana una racció de llagosta, y al anarli á servir, l' amo se 'n adona, crida al mosso, y entre 'ls dos s' entaula la següent conversa en veu baixa:

—Ahont vas ab aquesta llagosta que no 's pot rebre de pudenta.

—Aixó ray, poch cuidado 'm dona.

—Per qué?

—Perque la serveixo á un parroquiá que no sentirá res.... es sort com una tapia.

LL. ABOYÁS.

Del meu tros:

* * * En lo cami de la gloria tot son espinas y entrabanchs: lo que no s'hi troba es cap hostal pera matar la gana.

* * * Un jugador empedernit, mentres tindrà diners, anirà á jugar, y quan no 'n tingui.... anirà á veureho.

* * * Lo pensar en la gana produheix lo mateix efecte que si un prengués un vermouth ó bé una absenta: fa venirne mes.

* * * Molts dels tenors qu'en la seva joventut donan lo *do de pit*, un cop arriban á vells no passan de donar lo *re de butxaca*.

RAMONET R.

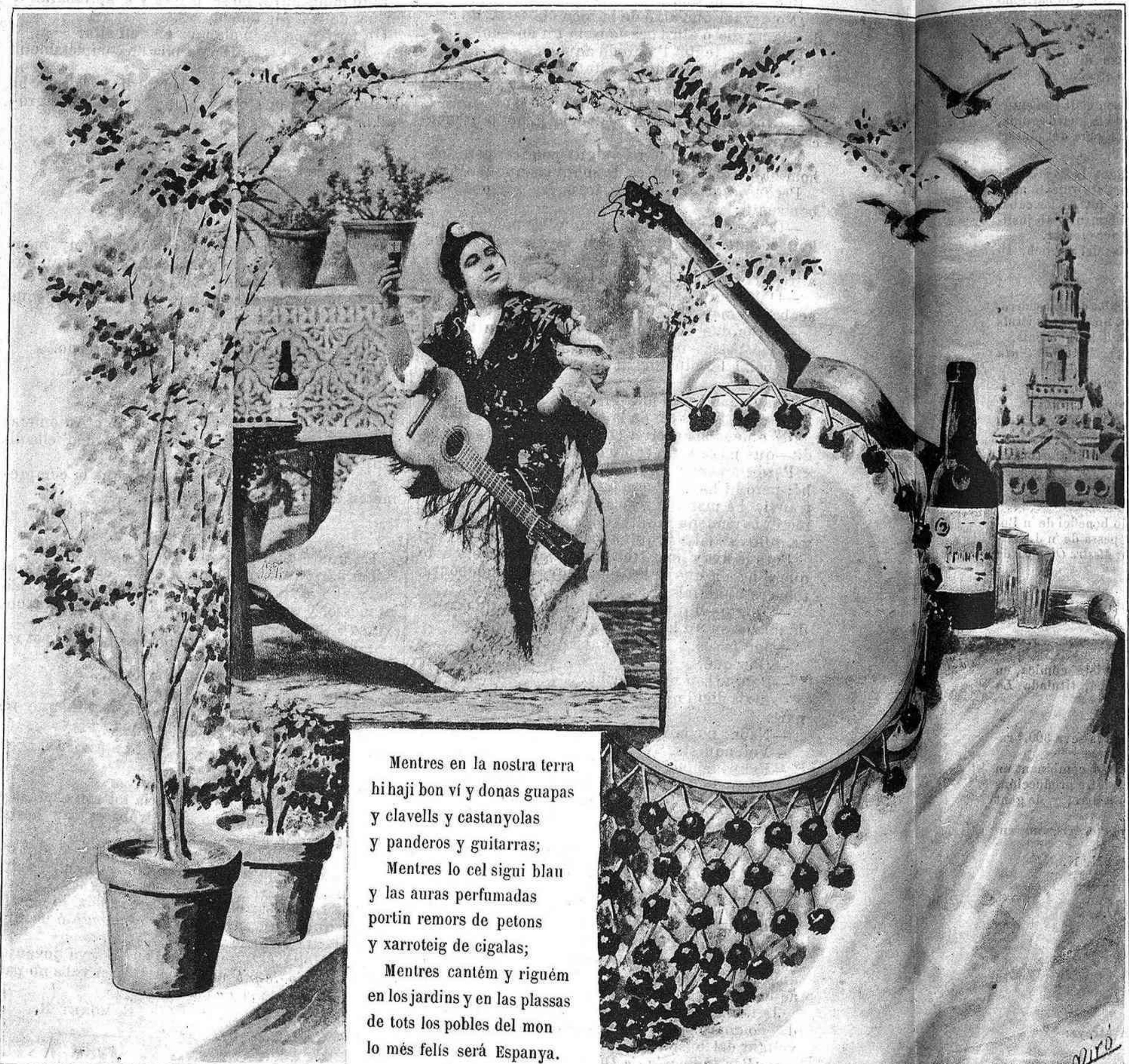
TANT AQUI COM AL MASNOU

Al amich J. Gorina
masnouí de casta fina.

Tant al Masnou com aquí,
las costums son catalanas,
per lo tant m' excuso dir
que son poblacions germanas.

Ja ha sortit l' Almanach de La Esquella de la Torratxa.

¡VIVA ESPANYA!

Cada filla un querubi,
totas ellà molt galanas....
Tant aquí com al Masnou
qui no estima ja fa prou.

Al Masnou y à tot arreu,
hi ha gent de tota manera;

algún de aquests trobaréu,
que ne lloch de anà avant vaenrera,
perque gasta'l sou que treu
y 'l contar li fa quimera....
Tant aquí com al Masnou
quatre y cinc sempre han fet nou.

Ha vist la llum pública l' Almanach de La Esquella de la Torratxa.

Al Masnou com à la Xina,
hi haurán tipos que tot l' any
van per tot buscant bronqui-

[na],
mes que favor fentse dany.
Pro es cosa que s' endevina
que logran sens cap afany,
tant aquí com al Masnou
que 'ls hi fassin un cap nou.

Al Masnou hi haurá casats
com casats hi ha à Barcelona,
que vivint enamorats
se 'ls esgarria la dona
per... res, per casualitats
que no evita la mes bona....
Tant aquí com al Masnou
que s' grati si à algú li cou.

Al Masnou y en tot Espanya
te 'l pobre que treballar
y menjant de lo que guanya
la trista vida passar;
qui no pensa aixís s' enganya
lo pobre s' ha de enginyar....
Tant aquí com al Masnou,
qui no s' belluga... no's mou.

Al Masnou hi haurá algún [rich]
d' aquells qu' estiman la vida
per gosar sense fatich
tots los plahers sense mida.
Pro dura poch, sempre ho dich
sent vritat sembla mentida....
Tant aquí com al Masnou
quant s' ha acabat... ja n' hi
[ha prou].

R. ALONSO.

LLIBRES

!!!VERGUENZAS DE ESPANYA!!!
—Ab aquest titul entre tres admiratis y 'l subtítul entre paréntesis (ó sea el llibel más interessante del mundo), D.ª ISABEL RODÓ M. de ROCA, ha donat à l' estampa un llibre qu' hem fullejat, sense temps de llegirlo enterament perque resulta llarg, y bastant confós.

L' autora ha adoptat la forma novelesca pera pintar las desventuras dels mestres d' estudi, y pera donar compte de algunas cosas que à n' ella mateixa li han passat, segons sembla.

Creyém que hauria despertat mes fàcilment l'interés del lector escribint una memoria concisa y documentada, que hagués tingut sobrietat per norma, que no llença pels camins de la difusió, y tractant de invadir un gènero literari, com la novelà, per cultivar lo qual, mes qu' escriure molt; se necessita principalment escriure bé.

DE LA NOSTRA CULLITA.—Colecció de traballs literaris y humorístichs originals de A. PALLEJÀ y FRANCESCH NOGUÉ.—Los autors de aquesta coleccióneta son ja coneguts dels lectors de LA ESQUELLA, en qual periódich han colla-

borat alguna vegada ab lo pseudónim de Dr. Tranquil y Mr. Eugon.—Los traballets en vers y en prosa continguts en ella, estan escrits sense pretensions y resultan verdaderament entretinguts.

ALGO SOBRE PREPARACIÓN.—Consejos a los ciclistas, por J. GAYA VALLDUVI.—Crech que tots los que s' dedicen als exercicis velocípedichs llegarán ab interés aquesta obreta que conté indicacions tècniques y consells higiénichs de verdadera utilitat.

HIGIENE LITERARIA, per J. HERP.—Aquest trallab escrich ab brío, ab despreocupació é impregnat de bon sentit, se publicà en la Gaceta sanitaria, revista del Cos mèdic municipal, del qual son autor vé formant part, y ha sigut reproduxit ab encomi per altres revistas de Barcelona, del resto d' Espanya y de Amèrica.—Lo Sr. Herp fa gala de sas notables condicions d' escriptor y de l' originalitat dels seus punts de vista. Rebi la nostra enhorabona, y continuhi fent tan bonas obras.

ALTRES LLIBRES REBUTS.—Almanaque Kneip para 1895.—Es molt interessant, y 'l fullejarán ab gust los molts aficionats que va contant lo sistema de curarho tot ab aygua.

* * EN BANYETA.—Joguineta en un acte y en vers, per Pere Mallorquí Balagueró.

* * Sense titol.—Juguet en un acte y en vers, del mateix autor, estrenat en la societat La Lira l' 29 de Abril prop-passat

* * Dos companys mal avinguts.—Joguina en un acte, escrita en vers català sobre 'l pensament de una obra italiana per F. X. Godó y Victor R. hola y estrenada ab èxit extraordinari en lo Teatro Catalá, la nit del 2 de Octubre últim.

RATA SABIA.

DOLS PASSAT

No recordas, Filomena,
quan anavam als aplechs
à ballar rams y coquetas
à Sant Pau y à Penyafel?

Tú prescindías d' amigas,
jo d' amichs y de parents,
y à las dugas de la tarde
marxavam tots dos solets....
Si podian parlà 'ls arbres
d' aquell plà del Panadés!

Recordas quantas vegadas
pel camí, tot fent brasset,
me deyas:—Pepe! ¿m' estimas?—
y jo t' contestava riuent:
—¿Si t' estimo, Filomena?
Com las ànimes al be,
com las flors à la rosada,
com la lloca à sos pollets,
que 'ls posa sota sos alas
per lluràls del esparver.—

Tú m' miravas tota alegra
ab tos ulls mes purs que 'l cel
y acostavas tant la cara
com si 'm volguessis da un bes.

Un cop eram à l' ermita
de sant Pau ó Penyafel,
sols ballavam una dansa,
no per comprar cap ramell,
que ballavam una coca,
per menjárnosla després
al bell cim de la montanya
ó à baix, propet del torrent.
Allà culliam floretas,
allà feyam lo ramell
d' orenga, de farigola,
violas y pensaments;
y allà mil cops me juravas
y juravas per tos deus,

L' Almanach de La Esquella de la Torratxa s' ha posat à la venta.

que en lo mon tan sols viurias
per estimá al teu Pepet.

Al vespre, per torná á casa,
cap any eram dels primers;
com teniam por de pérdrrens
sempre anavam de brasset,
y si acás no feya lluna
ja 'ns bastavan los estels.
¿Te 'n recordas, Filomena?
¿Te 'n recordas?.... Jo també:
y á pesar d' aixó, perdona:
no hi havia pensat més.

PEPET DE VILAFRANCA.

PRINCIPAL

Lo famós Sardou es un hábil prestigitador que coneix com ningú l' mecanisme del teatro. De una idea qu'en mans de qualsevol altre autor seria desaprofitable, ell ne sab treure un partit extraordinari. Las situacions, los truchs escénichs, las mes imprevistas sorpresas brollan del seu enginy, y s' encadenan en l' obra de una manera portentosa, fins al punt de que l' espectador, seduït per tanta destresa, arriba á olvidar las inverossimilituds de alguns incidents y l' artifici de tot aquell trall.

Aixó que passa en la majoria de las sevas obras, s' observa encare mes acentuat en la titulada: *Las patas demoscá*, una de las primeras que va escriure. Comedia es aquesta, en la qual no s' analisan passions, ni s' caracterisan personatges. Tot consisteix en lo viatje de una carta que passa de ma en ma, s' pert y s' busca infinitat de vegadas, se crema, s' llença y s' recobra, per mantenir l' espectació del auditori. En resum, un joch de mans molt entretingut, que si no sempre convens, deleita sempre.

L' obra ha sigut arreglada á l' escena espanyola per Don Marcial Morano, que ha empleat en lo seu trall notable esmero.

La companyia la representa ab carinyo, trayentne un gran partit. No es extrany per consegüent que haja tingut un èxit complert.

LICEO

La funció inaugural se veié notablement concorreguda. Ja era hora de que l' públich de Barcelona, olvidant successos desagradables, contribuís á donar vida á rostre primer teatro. Ens es, donchs, molt agradable poder consignar que la sala presentava un aspecte animat y brillant.

L' Amico Fritz es una producció que revela l' talent del seu autor; pero s' coneix que Mascagni lluya ab la naturalesa del assumpto idiliach de l' obra. En Cavaleria rusticana s' trobava mes dintre del seu element. Mascagni es un compositor fogós.

Aixó no obstant l' opera conté algunas pessas notables: en l' acte primer un aire de valz, un solo de violí, los apòstoles del rabi contra 'ls solteróns, la surtida de Suzel y la marxa final son los fragments que van ser escoltats ab mes gust.

En l' acte segon lo duo de las cireras constitueix sens dupte la pessa culminant de l' opera y l' duo bíblich es de molt efecte.

Lo preludi del tercer sigué aplaudit ab entusiasme: es una pessa de molta sonoritat, destinada á contentar á aquella part del públich que s' deixa dominar per las primeras impressions. La pessa de cant mes notable de aquest acte es una sentida romansa de tenor.

L' obra en conjunt té marcada tendencia realista; pero l' autor, original unes vegadas, en otras ocasions se recorda massa dels compositors francesos y dels alemanys. Musicalment se diria que s' ha proposat la triple aliança entre Italia, Fransa y Alemania, y aixó no es viable, ni en política, ni en música.

La companyia molt bé. En Moretti torná á trobar vivas y despertas las simpatías del públich de Barcelona. La ve-

ritat es que se las mereix.—La Lili-Lejo, no sols enten molt bé l' paper de Suzel, sino que l' canta ab molta afinació, fent gala de una veu voluminosa y ben timbrada.—La Giaconia es una verdadera artista y l' Astillero un barítono dotat de una veu pastosa, que li permet frassejar ab gran perfecció.

Lo mestre Spetrino farà carrera á Barcelona. Es inteligenç y te un cop d' ull admirable. M' han dit que ab un dia y mitj de ensaigs ha posat l' obra: si es així pot estar ben satisfech del seu triunfo.

Las dos decoracions de 'n Vilumara son molt ben entesas. ¡Llástima que molts dels accessoris de la guarda-ropia, per ser totalment impropis deslluixen l' obra del pintor!

**

La segona ópera que s' ha cantat ha sigut la *Sondambula* pera debut de la senyoreta Repetto, artista que te molt bona escola de cant y sab lluhir-se sobre tot en las cabaletas. Lo públich vá aplaudirla reiteradament y ab justicia, sobre tot al cantar lo rondó final del acte tercer.

Lo tenor Gennari, ja conegut y apreciat del públich, sigue així mateix molt aplaudit.

ROMEA

Cap novedat durant la setmana que acaba de transcorre. S' anuncia l' estreno de algunas obras, que per sos títuls coligeixen serán estrenadas durant la festa dels Ignocents.

¿Y *La bojeria de 'n Got y Anguera?* ¿Y *Tocats de l' ala* de 'n Riera y Bertrán? ¿Quan aniran?

TIVOLI

Tampoch res de nou.

Per dissapte está anunciat l' estreno de una parodia titulada: *Los celos de la Coloma*.

No hi ha que dir que l' obra parodiada serà l' afortunada *Verbena*.

NOVEDATS

Maria Rosa á tot drap.

Pel dilluns de la setmana pròxima, lo benefici de 'n Borrás, ab *Maria Rosa*, estreno de una pessa de 'n J. Barbany, titulada: *De dos un*, y l' monólech: *Mestre Olaguer* de 'n Guimerá.

**

Dilluns tindrà lloch lo benefici del inteligenç y aplaudit primer actor y director de la companyia don Enrich Borrás.

Ple segur.

**

S' anuncia l' proxim estreno d' una revista cómica, en tres actes y en vers, original de C. Gumà, titulada *La Gran Reforma*.

CATALUNYA

Lo duo de la Africana vá arribar dimars la seva 300.ª representació.

Y naturalment, l' empresa vá aprofitarse, combinant un programa, en lo qual hi figuraven las quatre produccions mes aplaudides del mestre Fernández Caballero, y de gent no 'n vulguin mes.

De manera que de alló de *No cantes más la Africana*, en care 'n tenim per rato.

N. N. N.

TABLEAU! (1)

Cansat per fi de fer l' os
seguintli al darrera ansiós
tantost pel carrer la veyá,
sens trobar bona ocasió
d' explicarli la passió
que á ella constantment m' atreya:

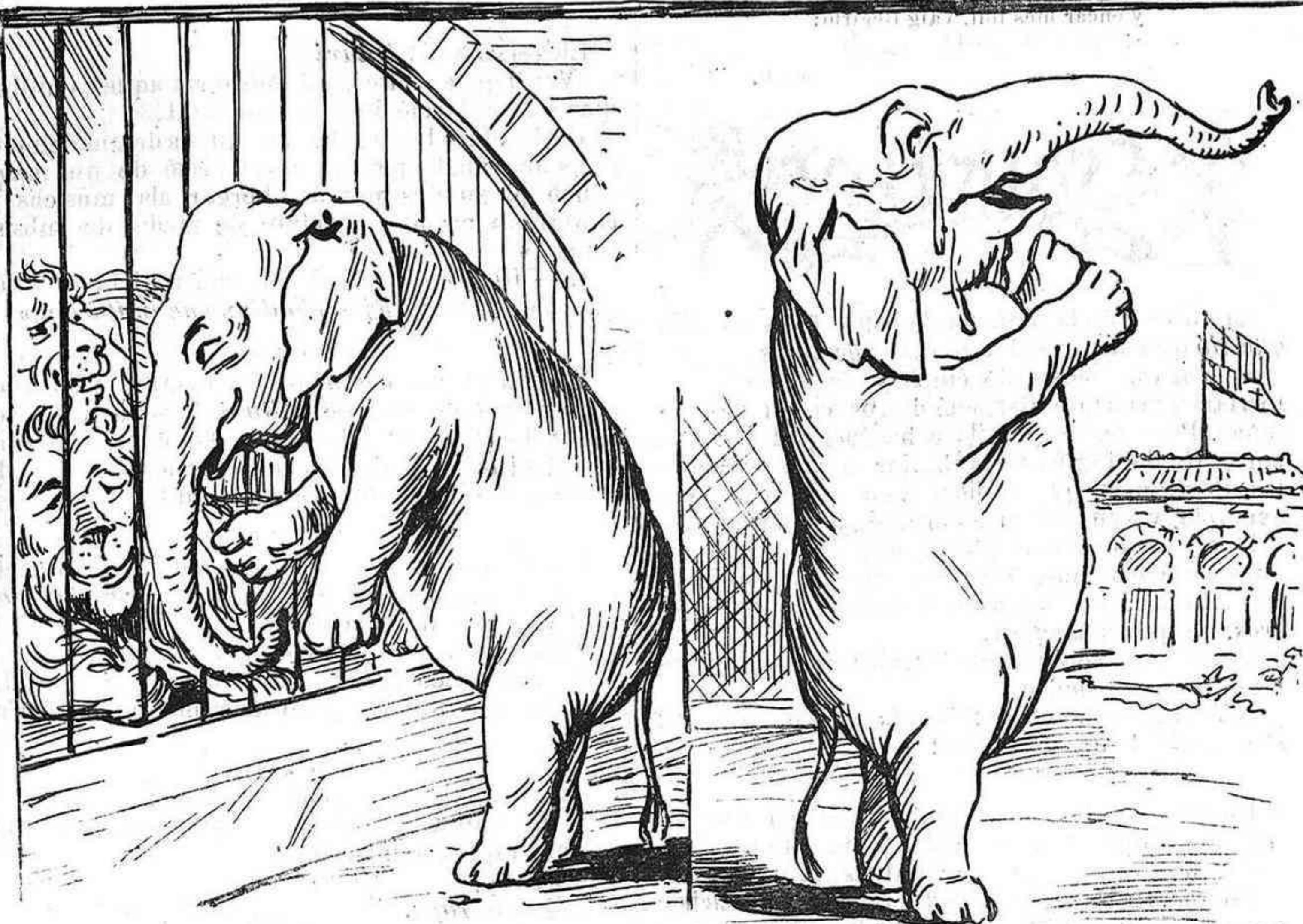
al fi vaig determinar,
quant la tornés á trobar
declararmhi sens temor;
y en efecte, la vegí
y tot seguit li vaig di
tot quant sentia mon cor.

Vaig observá, ab estranyesa,
que no li causá sorpresa

(1) Per falta d' espai no ha pogut ser inclosa en l' Almanach.

S' ha posat á la venta l' Almanach de La Esquella de la Torratxa.

TRAGERIAS DEL ELEFANT

—Us debéu haver fet vostra á la gent de la casa
Gran, que us han fet aquell palacio.

—Ves, home, ves! Sempre serás *trompa*.

—Ay de mi! ¡qui pogués ser lleó, que no patiria fret!

ma ardenta declaració;
son rostre res revelava,
ni si mon fet l' halagava,
ó produhía repulsió.

En vā esperava resposta
qu' en tals cassos tant poch costa
á mon sollicit amor;
jo insistía al seu darrera
protestant passió sincera
tot posantme la má al cor.

Ni cás dels transeunts feya,
y á mon entorn tothom reya;
tant estava encarinyat
en contá á aquella xicotá
la passió que havia tota
ma existencia perturbat.

Per fi, la meva acomesa,
d'incomparable bellesa,
va adoptá un mirar rialler,
y 'm seïblá, en tant me mirava
que lo meu cor s'anegava
entre mars d' immens plahers.

De una cartera preciosa
va treures la méva hermosa,
una targeta, y seguit,
en son anvers hi va escriure
lo que devia reviure
á mon cor enmalaltit.

—Es formal:—per mí pensava
mentre ab angunia esperava
la séva contestació;—
es educada á l' inglesa;
no vol obrá ab lleugeresa
y ara escriu sa decisió.

Va allargarme la targeta

—Ara diuhen que 'l Sr. Darder 'm regalará un
barret vell y un capot de municipal de desetxo.

dedicantme una rialleta
que 'm revelá un cel d' amor;
vaig pêndreli ab foll deliri
y encar mes foll, vaig llegirhi:
«soch sordo-muda, senyor!»

T. P.

La qüestió de la moneda de coure falsa es una qüestió que dona lloch à moltas qüestions.

Fins ara las pessas de cinc y de deu centims corrian totas sense distinció de rossas, ni de morenas. Pero desde que 'ls cobradors del tramvia, per ordre del anglés van rebutjar las rossas ó sigan las ilegítimas, que tothom ha seguit lo mateix exemple, y avuy no hi ha medi de ferlas passar.

Una venedora de la plassa, que s' ha quedat ab un gran contingent de aqueixa ferramenta, deya:

—Ara comprehench perque à Madrit ne diuhens perros, perque mossegan.

Y una séva vehina, que 's troba en un cas semblant li vá respondre:

—Y aquí 'n dihém sentiments.... ; Y no es petit el sentiment que 'ns donan!

En tot aixó qui mes tranquil déu haver quedat, son sens dupte 'ls falsificadors, que durant tant temps han inundat lo mercat ab tanta peste.

Lo govern ha mirat ab indiferencia l'exercici de aqueixa industria ilícita, y avuy 'ls pobres, los infelisos que no portan à la butxaca més que calderilla pagan las conseqüencias.

En aquest mon de monas, l' última del rengle es sempre la que s' ofega.

Ab motiu de las festas ab que 'l cos de Infantería celebra la diada de la Puríssima, hi ha un periódich que l' anomena la *Mare de Déu de las bayonetras*.

¿Volen vostés una idea més punxaguda?

De un quant temps ensà, no hi ha ciutadá pacifich que no estigui exposat à que se li fiquin à casa y li practiquin un rigurós registre, remanantli armaris y calaixos de calaixeras.

Los agents de l' Arrendataria dels tabacos y de l' Arrendataria dels mistos, en materia de registres sembla que 's fassin la competencia.

Y lo més bonich es qu' en la inmensa majoria dels cassos fan lo viatje inútilment, lo qual proba que 'l govern els ha cedit alguna cosa mes que 'l monopoli de aquests dos articles, desde 'l moment que 'ls ha conferit lo dret de introduhirse per las casas à la mida del seu gust, lo qual no deixa de ser molt irritant.

Si 'l pais no 's trobés tan aplanat com se troba, seria del cas, exigir una lley regularisadora de aqueixos registres domiciliaris.

Enhorabona que practiquin tots los registres que vulgan allá ahont creguin que han de trobarhi contrabando; pero baix la séva responsabilitat, y ab l' obligació de satisfer sempre que s' equivocessin una indemnisió à las familiars que siguen objecte de las sévas molestias.

Una lley per l' istil seria dictada en tot país ben regit, en tota nació qual govern sigués capás de

tenir una mica de consideració envers los séus administrats.

Llegeixo en lo *Diluvi*.

«Verdi qu' es solter, ha consagrat aquests últims dias à la redacció del seu testament.

«Deixa tota la séva fortuna qu' es de uns deu milions de franchs pera la construcció de un magnífich palau destinat à albergar als músichs y cantants vells que careixin de medis de subsistencia.»

Lo *Diluvi* encabessa l' anterior noticia ab lo següent epígrafe: «*Ejemplo digno de imitación.*»

**

Y jo 'm permeto comentarla, posant en boca del Sr. Laribal, director del *Diluvi*, la següent frasse, segur de que si no l' ha proferida, l' ha pensada:

—¡Quina llástima que no haja tingut ocasió de cultivar l' amistat del mestre Verdi!....

Diu un periódich qu' en lo surtidor del Hemiciclo del Parch s' hi colocarán quatre *granotas monumentals de ferro colat*.

—*Granotas y monumentals per anyadidura!*....

Podrán ser colosals.... monstruosas.... extraordinariamente abultadas; pero monumentals?.... No 'm fassin riure....

Un partidari del simbolisme: deya:

—Haurian de deixarse de granotas.... allí lo que millor hi quadraría serian....

—¿Qué?

—Quatre raps.

L' emperador Guillém de Alemania, à rats perduts s' entreté à cultivar la poesía y la música, y li succeheix que volent sembrar inspiració, no recull més que vulgaritat.

Hi ha que desenganyarse: lo dret diví que utilisan los soberáns pera gobernar als pobles es en certa manera una usurpació, ja que únicament per dret diví s' es artista de veras, y no per lley d' herencia ni de gerarquia social.

**

Donchs perque vegin lo que son las cosas, per haver un periodista de Hamburgo criticat desfavorablemente, lo *Cant de Algir*, lletra y música del emperador de Alemania, ha sigut pres y entregat als tribunals acusantse'!.... ¿de qué dirían?.... De haver comés un delicto de lesa majestat.

¿No es cert que sembla que la felís Alemania se trobi encare en l' época de Nerón?

En aquells temps, jay del desgraciat que quan l' Emperador tocava la flauta, no aplaudia!....

En algunas classes de la Universitat han comentat ja las vacacions de Nadal.

Tal com van las cosas, del curs universitari ja no se 'n haurá de di 'l curs, sino 'l curt.

Ahir dijous vá veure la llum l' *Almanach de L' Esquella de la Torratxa* pera 1895.

Al igual que cada any, en pocas horas se 'n van vendre milers d' exemplars.

No 'ns està bé ponderar l' èxit de questa publicació, ja que aixó semblaria que nosaltres mateixos ens prodigavam alabansas.

Lo únic que podém y devém fer es reiterar las gracies més expressivas als escriptors y als artistas que 'ns han honrat ab la séva valiosa cooperació.

Ja poden comprar l' Almanach de La Esquella de la Torratxa.

DONAS DE PARIS

Fot. Reutlinger.—Paris.

La Roche

No pensin mal d' aquest traje, Es l' artista que balla la *danse du ventre* en la «Revista del any passat», y ara està à punt de comensar la feyna. Los que la coneixen à fondo, que son varios, asseguran que com à perfeccions físicas no te res que envejar à cap dona, y, quan ells ho diuhen....

ció, reconeixent que à ells tan sols se deu l' èxit del *Almanach*, cada any mes considerable.

S' ha observat que las vigas del segón pis del edifici de la Aduana, ocupat per la Delegació d' Hisenda, estan totas corcadas y consumidas, de tal manera que 'l sostre amenassa desplomarse.

Ab això queda patentisada la miseria de govern.

Y ara diguin ¿cóm s' ha de cuidar de nosaltres, si ni cuidarse sab de la conservació de la séva botiga?

Lesseps havia sigut consul francés à Barcelona. Desempenyant aquest càrrec va sorprendre lo bombardeig ordenat pel general Espartero, y ab tal motiu tingué ocasió de demostrar la grandesa del seu esperit y la immensa bondat del seus sentiments humanitaris.

¿Per qué algun dels carrers de Barcelona no ha de portar lo nom del inmortal Lesseps?

L' exemple seguit pels propietaris del Carrer de

Cosas de la moda.

Fins fà poch la dona, per ser elegant, devia ser prima y esbelta.

Mes avuy las carns arrodonidas prenen le dessus, com diuhen los francesos.

Lo régimestret y molestós de las cotillas, serà reemplassat per l' imperi tebi y suau del cotó fluix.

Aixó en quant à las formes.

**

Lo color del cabell ha canbiat també.

Fins ara las rossas se'n en duyan la palma. Lo matis or era en los cabells la suprema distinció.

Mes en lo successiu ván à ser las morenas las preferidas, y l' color negre del cabell serà considerat com un dels millors encants.

Aixis ho disposan los decrets de aqueixa *Deidat invisible* que dicta sos inapelables disposicions, per totes las fillas d' Eva acatadas y obehidias.

Ha mort Fernando Lesseps, una de las figures més colosals del segle XIX.

La séva gloria serà immensa per estar basada en una empresa tan gegantesca com la perforació del Istme de Suez, que enllasant dos mars, ha abreviat de una manera considerable lo camí d' Europa al extrem Orient.

Ni 'l fracàs de l' empresa del Panamá logrà obscurir la fama conquistada per l' il·lustre enginyer, que ab la séva obra ha imprès tan brillant impuls à la marxa de la civilitació.

**

Almanach de La Esquella de la Torratxa: Preu una peseta.

l' Alba sembla que troba imitadors en altres carrers de Barcelona.

Ja diuhen que 'ls del carrer del Arch del Teatro projectan fer lo moteix que aquells, mitjansant l'intervenció del rector de Santa Mònica.

L' única dificultat que s' ofereix es la de rebatjar á aquell tipich carrer, que ja ho ha sigut un' altra vegada, dat que antigament portava l' nom de *Trenta-claus*, pel qual es encara coneugut de molta gent.

Una idea. En lloch de *Arch del Teatro* (no podríen nomenarlo: *Arquet dels Pares de família?*

Las administracions de Loterias se queixan de que aquest any va molt desmayada la venta de bitllets del sorteig de Nadal.

A mi no m' hi va res; pero confesso que no puch menos de alegrarme'n.

Perque aixó 'm demostra dos cosas igualment agradables.

Primera: que l' vici del joch, alentat pel govern, tendeix á desapareixer.

Y segona: que l' pais comensa á apendre de contar.

La diferencia entre l' import dels premis á repartir y l' valor dels bitllets es tan grossa, que l' han de veure no ja sols els cegos sino 'ls ilusos més aficionats á somiar truytas.

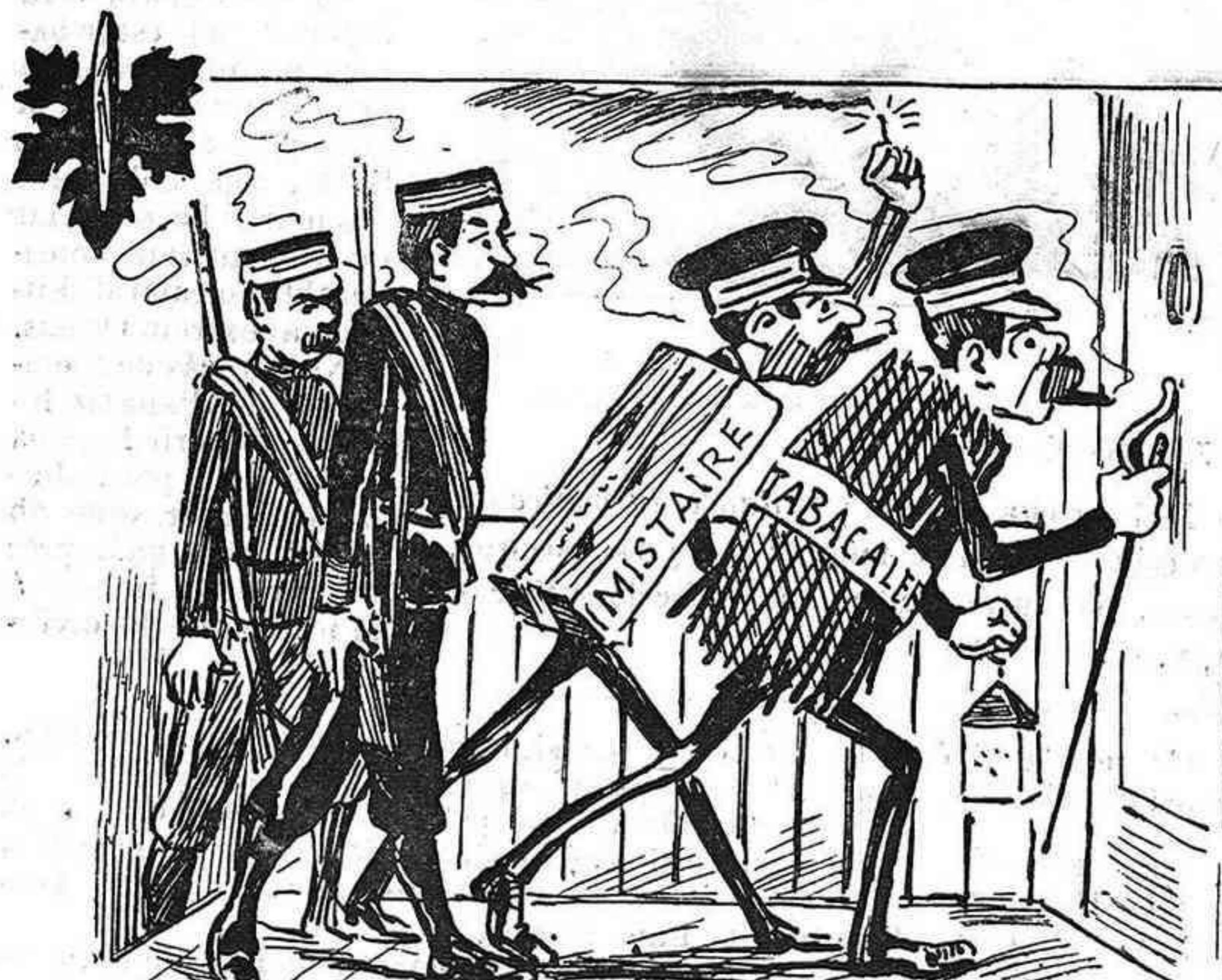
Un eco de Nadal.

Lo caixer de una casa de comers molt important presenta al seu principal la llista dels empleats de la casa, als quals hi ha que donar propina.

Lo principal recorre la llista, y al arribar á un dels noms, se deté y l' tatxa:

—Aquest any aqueix no necessita gratificació.... Massa sort ha tingut: fà tres dias se li va morir la sogra.

LA NOVA FULLA O LA POLICIA DE LA ARRENDATARIA

En lloch del innmens traball
que buscant tabaco 's prenen,
¿no valdria més cuidarse
de millorá 'l que ara 'ns venen?

A LO INSERTAT EN L' PENULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*En-de-vi-nas.*

2.ª ID. *A-re-nas.*

3.ª ANAGRAMA.—*Sarró—Sorra.*

4.ª ROMBO.—

C	A	P						
T	A	L	A	M				
C	A	N	A	R	I	S		
C	A	L	A	N	D	R	I	A
P	A	R	D	A	L	S		
M	I	R	L	O				
S	I	S						

5.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El Federalista.*

6.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Conversa.*

7.ª GEROGLÍFICH.—*Per ostras Marennes.*

TRENCA-CAPS

XARADA

1

Fé d' óbit

Regirantne paperots
per los encants una tarde
vareig trobar lo següent:

«Jo D. Pere de la Banya
lo jutje municipal
del districte de la Habana,

certifico: que morí
á dos Juny del any noranta
lo senyor D. Total Ruch
qu' era d' ofici drapayre
en lo carrer de Mitjdía;
mori d' una mossegada
que li va donar la sogra
certa nit, molt enfadada
perque va arribá un xich tort
y un poch marejat á casa.

Segons los datos qu' hu-dos
en lo fóleo cent noranta
del llibre xeixanta cinch
dintre de la secció quarta,
deixa ab vida tretze fills
y la viuda Dª Rara
de professió bugadera;
fou casat quatre vegadas
y fou també dos-invers
en l' any mil vuitcents quaranta;
quart va ferne testament
puig que 'ls mobles de sa casa
eran un llit ja molt vell,
quatre cadiras y un catre.

Tot aixó fou declarat
en presencia de Joan Llana
testimoni; y ma persona
D. Perico de la Banya.
Y perque prima tercera
firmo eixa acta duplicada
per darla al interessat
que aquest document reclama.

A Babilonia l' any mil
y ademés vuitcents noranta
lo jutje D. P. Banyut
lo testimoni, Joan Llana.»

J. ABEN MUNDIVALS.

11

Ma primera es un carrer,
preposició invers-segona,

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

¡¡Ja ha sortit!!

¡¡Ja ha sortit!!

L'Almanach de la Esquella de la Torratxa

PERA L' ANY 1895

ESCRIT

per mes de 150 autors

Abril Virgili.—Aguileta.—Agulló y Vidal.—Aiv.—Alamaliv.—Aleix.—Alemany.—Alonso.—Amat.—Arià Gaya.—Arnaud.—Artigayre.—Ayné Rabell.—Badia.—Bagunyá.—Barb.—Barbany.—Bartrina—Bassegoda.—Bertrán.—Blanch, T. A.—Blanch, T.—Bonafé.—Bonavia.—Bonapasta.—Bonet Carrasco.—Bori y Fontestá.—Bosch de la Trinxeria.—Brossa y Sangermán.—Burgas.—Camp.—Campanyá y Colomer.—Canonje.—Cantor de Catalunya.—Carcassó.—Carreras.—Carreras Padrós.—Casanovas—Cassells Dou.—Castells.—Coca y Collado.—Coll y Gorina.—Comas.—Canangla Fontanilla.—Coroleu.—Corral.—Costa, P.—Costa, T.—Duo Pakcelk.—Ego Sum.—Escachs y V.—Escaler Lambert.—Escriu Fortuny.—Fantastich.—Feliu y Codina.—Ferré Gendre.—Ferriol.—Figueras Ribot.—Figuerola Aldrofeu.—Florida-Blanca.—Follet.—Font y Torné.—F. P.—Fulano de Tal.—Gavires.—Gibert.—Giralt.—Gras y Elias—Guimerá.—Gumá.—Ixart.—Juanico.—Julia Pous.—Jumera.—Labarta.—Llansa.—Llei.—Llimoner — Llorens.—Lloret.—M.—Manubens Vidal.—March.—Martí Giol.—Marramau—Marinello.—Massip.—Matheu.—Mayet—Mestres.—Mont.—Muntanyola.—Moragas.—Nas de Vicari.—Negre y Farigola.—Nogué.—Novellas de Molins.—Orga (Japet de l').—Oller.—Omar y Barrera.—O. X.—Pacu Mir, B.—Pajés y Cubinyá.—Palet de Riera.—Panyella.—Parés.—P. del O.—Pistacho.—Planas y Font.—Pons, F.—Pons, R.—Pont y Espassa.—Pou.—Pous.—Puig Cassanyas.—Pujadas C. y Riera Batlle.—Riera y Bertrán.—Riusech.—Roca y Roca.—Roig Cordomí.—Rosa.—Roure.—Russinyol.—Sa-Roca.—Salvadó Salvadó.—Salvador.—Salleutag.—Sanalp Puntí.—Sanmartín y Aguirre.—Silvestre.—Solá.—Soler.—Talladas.—Tarruella.—Tasso.—Tiana Rull.—Tomás Salvany.—Ubach y Vinyeta.—Un A. Vendrellench.—Usón.—U. Y.—Viader y J.—Vilanova.—Vidal.—Vidal Valenciano.—Vilaret.—Vilaseca.—Vinardell Roig.—Xanigots.—Ximeno Planas.—Zurbano.

ILUSTRAT

per mes de 100 artistas

Armet.—Arnau.—Aspiazu.—Atché.—Balasch.—Baldu-mié.—Banda.—Barbassán.—Bastinos.—Benlliure.—Benguer.—Bertrán.—Blanco Coris.—Blanco Merino.—Bosch.—Brunet.—Buxó.—Cabrineti.—Campuzano.—Carcassó.—Casals (E).—Casals (R).—Casas.—Clarassó.—Cu-chi.—Eriz.—Fabrés.—Fló.—Foix.—Font y Valls.—Fra-dera.—Fustegueras.—Galofre.—Galofre Oller.—Gili Roig.—Giró Serrallach.—Gomez Soler.—Gosé.—Graner.—Güe ll.—Guillén.—Gutierrez (E).—Gutierrez (J).—Juliana.—La-barta.—Latorre.—Lagarde.—Lengo.—Llovera.—Marqués.—Masriera (F).—Masriera (J).—Mestres.—Miró.—Moliné.—Muñoz Fuentes.—Negro.—Pahissa—Palmarola.—Pan-do.—Pascó.—Pellicer (C).—Pellicer (J. Lluis).—Pellicer Montseny.—Planas.—Pons.—Prieto.—Puig Roda.—Pujol.—Querol.—Rico Cejudo.—Riera.—Riera Moliné—Rojas.—Romanyach.—Russinyol.—Sala (J).—Sala (T).—Sans Castanyo.—Serra.—Simancas.—Solá.—Soler (A).—Soler (J. G.).—Susillo.—Tusell.—Tusquets.—Unceta.—Urgell (M).—Urgell (R).—Urgellés.—Vazquez.—Vila.—Zapater.—Anònims.

Fotografias Directas

Arenyas.—Beauchy.—Cortada.—Esplugas.—Napoleón.—Torija.—Xatart.—Anònim.

Grabats directes de P. Bonet Fotografs
de V. Labielle

Un magnífich tomo de unas 200 páginas,
AB UNA

preciosa cuberta al cromo
y més de 300 grabats

Se ven per tot arreu.

¡¡Preu una pesseta!!

AVVENTURA NÁUTICA

—¡Ah! ¡Quina tarda mes felis
vaig à passar!

—¿Ahont se troba una elegancia
com aquesta?

—¡Las Mendez!... ¡Hurra!... ¡Bue-
nas tardes!

ma tercera musical
y un autor lo meu Total.

A. MARTÍ

MUDANSA

Passant en Pau per un tot
ficà una tot en un sot,

JUMERA.

TRENCA-CLOSCAS

ELISA CUA

T.

Formar ab aquestas lletras lo titul de un poble catalá.
S. SERRAMIÀ FERRÉ.

ROMBO

•
•
•
•
•

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: animal.—Ter-
cera: prenda de vestir.—Quarta: poble catalá.—Quinta: en las iglesias.—
Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

MULETAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8.
3	1	3	6	8	6	7.	—Nom de dona.
3	7	5	8	4	2	—	home.
3	4	5	7	8.			Pedra preciosa.
6	2	7	8.				Part del cos humà.
3	4	5.					Nota musical.
8	7.						Vocal.

PILAR DE GRACIA.

GEROGLIFICH

VI VI

fan

XL

UN RIFFENYO.

Barcelona.—A. López Robert, Impresor.—Asalto, 63

—¡Quin trago més amarch!...